

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 6 2 5 5 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

==== Izpitna pola 1 ====

Teoretične naloge

Sobota, 27. avgust 2016 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, grafitne svinčnike različne trdote, barvne svinčnike, črne in barvne flomastre, radirko, šilček, šestilo, dva trikotnika, ravnilo, škarje in lepilo. Kandidat dobi konceptni list in ocenjevalni obrazec. Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 5 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

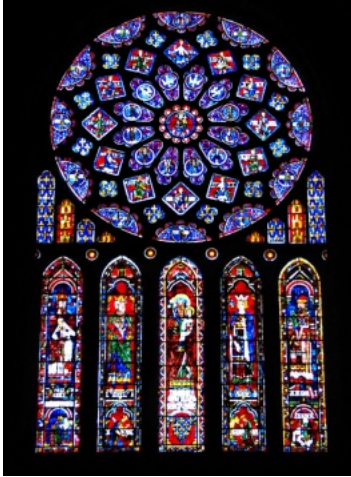
Ta pola ima 16 strani (1-16), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 2 strani (17-18).

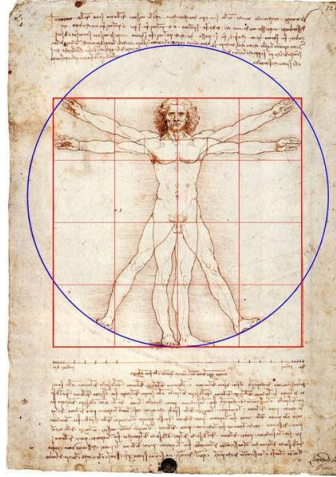
1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje

1.1. Predstavljena likovna dela na slikah 1–9 razvrstite po področjih likovne ustvarjalnosti:

Slika 1

Slika 2

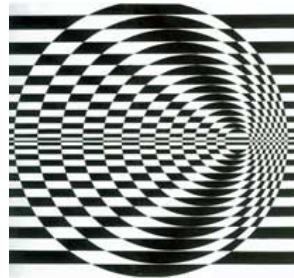
Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

(Viri: slika 1: http://en.wikipedia.org/wiki/Chartres_Cathedral. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 2: http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Da_Vinci_Vitruve_Luc_Viatour.jpg. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 3: <http://www.wikipaintings.org/en/roy-lichtenstein-in-the-car-1963>. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 4: http://www.moma.org/learn/moma_learning/themes/dada/marcel-duchamp-and-the-readymade. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 5: http://en.wikipedia.org/wiki/Op_art. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 6: <http://www.24hrposters.com/prints/poster/Dudovich-Bugatti.html>. Pridobljeno: 19. 4. 2013.)

Slika 7

Slika 8

Slika 9

(9 točk)

1.2. Naštejte tri likovne zvrsti, ki niso bile predstavljene v vprašanju 1.1.

(3 točke)

(Viri: slika 7: http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Ivana_Kobilca_-_Poletje.jpg. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 8: http://sl.wikipedia.org/wiki/Pablo_Picasso. Pridobljeno: 19. 4. 2013.
slika 9: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Gracija>. Pridobljeno: 19. 4. 2013.)

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

V slikovnih primerih slik 1–4 v barvni prilogi določite smer svetlobnih žarkov in opišite njihov učinek na plastični videz predmetov.

2.1. Slika 1 v barvni prilogi

smer: _____

učinek: _____
(2 točki)

2.2. Slika 2 v barvni prilogi

smer: _____

učinek: _____
(2 točki)

2.3. Slika 3 v barvni prilogi

smer: _____

učinek: _____
(2 točki)

2.4. Slika 4 v barvni prilogi

smer: _____

učinek: _____
(2 točki)

3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

3.1. Razložite pojma subtrakcije in adicije v likovni morfologiji.

Subtrakcija:

Adicija:

(2 točki)

3.2. Obliko kroga stopnjajte/transformirajte v dveh stopnjah s subtrakcijo in adicijo.

Subtrakcija

Adicija

(4 točke)

3.3. Opišite in ponazorite enoosno, vrtilno in translacijsko simetrijo.

Enoosna simetrija:

Vrtilna simetrija:

Translacijska simetrija:

---

(3)

Enoosna simetrija

Vrtilna simetrija

Translacijska simetrija

(3)

(6 točk)

3.4. Oblike imajo različne lastnosti. Ena izmed njih je velikost. Pojasnite in utemeljite trditev »velikost je relativna«.

(1 točka)

3.5. Enako obliko uporabite v dveh skicah tako, da boste ponazorili relativnost velikosti.

(2 točki)

4. naloga: Barvna teorija

4.1. Naštejte in opišite štiri posebnosti v zaznavanju barv.

(4 točke)

4.2. Navedite barvni kontrast slike 5 v barvni prilogi, ki jo najbolj barvno določuje.

(1 točka)

4.3. Navedite barvni kontrast, ki lahko nadomesti barvni kontrast iz vprašanja 4.2., in razložite zakaj.

(2 točki)

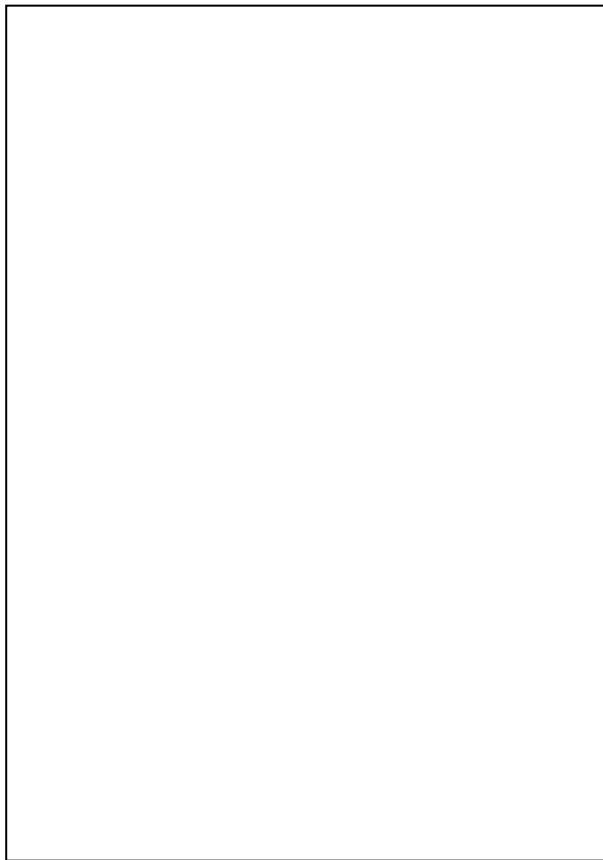
4.4. Obkrožite pravilno trditev, ki se navezuje na sliko 5 v barvni prilogi:

- A Intenzivni barvni kontrast se še bolj stopnjuje v komplementarnih barvah v središču slike.
- B Figura v izrazitih prvostopenjskih barvah sedi daleč v temnem prostoru.
- C Slika je v temnem duru natančno osenčena z desne strani.
- D Prostorsko učinkuje Kofetarica oddaljeno z mehкими rjavimi barvnimi prehodi.

(1 točka)

- 4.5. V spodnje polje prerišite portret slike 5 iz barvne priloge in ga pobarvajte v najizrazitejšem barvnem kontrastu barve k barvi.

(5 točk)

5. naloga: Likovna kompozicija

5.1. Razložite, kaj je zlati rez, in ga zapišite z enačbo.

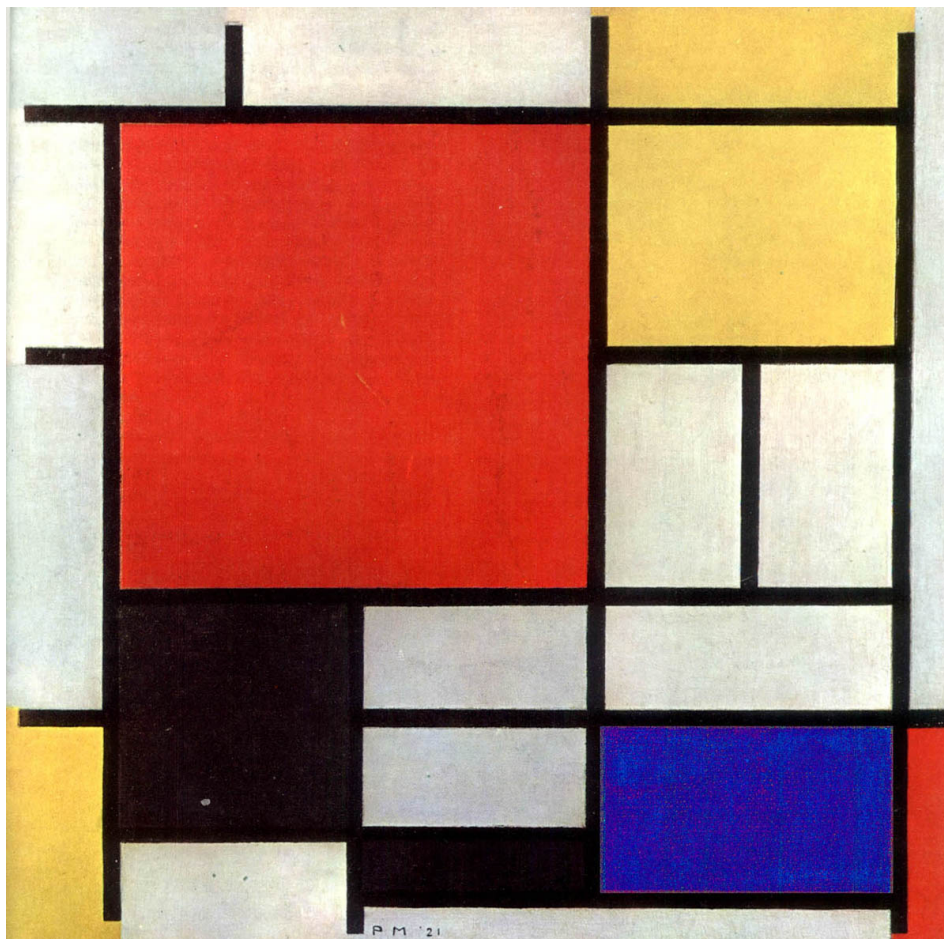
(2 točki)

5.2. Geometrično konstruirajte razdelitev daljice v zlatoreznem razmerju na dva načina. Pazite, da bo geometrično načrtovanje iz vaših konstrukcij jasno razvidno.

(2 točki)

- 5.3. Slika 1 Piet Mondriana je konstruirana po načelu zlatega reza. Na sliki 1 z uporabo geometričnih konstrukcij zlatega reza izrišite zlatorezne delitve. Geometrična konstrukcija zlatega reza naj bo narisana jasno in natančno.

Slika 1: Piet Mondrian, *Kompozicija z veliko rdečo ploskvijo, rumeno, črno, sivo in modro*, 95,7 x 95,1 cm, 1921, olje na platno, Gemeentemuseum Den Haag, Haag.

(4 točke)

M 1 6 2 5 5 1 1 1 1 3

- 5.4. Geometrično načrtajte shemo kompozicije slike iz prejšnje naloge na prazni površini. Geometrična konstrukcija zlatega reza naj bo narisana jasno in natančno.

(4 točke)

Prazna stran

M 1 6 2 5 5 1 1 1 1 5

Prazna stran

Prazna stran

M 1 6 2 5 5 1 1 1 1 7

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

(Viri: slika1: <http://static.guim.co.uk/sys-images/Guardian/About/General/2009/12/31/1262284349589/degas-pastel-001.jpg>. Pridobljeno: 2. 1. 2013.

slika 2: <http://en.paperblog.com/video-art-mortal-engine-by-chunky-move-180017/>. Pridobljeno: 2. 1. 2013.

slika 3: <http://keentype.com/post-images/sunlight-lms.jpg>. Pridobljeno: 2. 1. 2013.

slika 4: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rembrandt_The_Three_Crosses_1653.jpg. Pridobljeno: 2. 1. 2013.)

Slika 5: Ivana Kobilca, *Kofetarica*, 100 cm × 70 cm, 1888, Narodna Galerija, Ljubljana.

(Vir slike 5: http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Ivana_Kobilca_-_Kofetarica.jpg. Pridobljeno: 12. 5. 2013.)